



ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΤΟΣ Β'. 1884 ΑΡΙΘΜΟΣ 13.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
Α. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ ΜΑΪΟΣ

ΤΟΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙΣ ΗΜΩΝ

Ἡς ἀμφιλύκης παρήλθον ἤδη αἱ μυστηριώ-
δεις ἐκεῖναι στιγμαί, καὶ ροδοδάκτυλος ἡ ἡ-
ώς, καὶ πλήρης θελγῆτρων μαγικῶν προβαί-
νουσα ἀπὸ τῶν ἀκρωρείων τοῦ μελισσοτρό-
φου Ὑμηττοῦ, ἀφυπνίζει τὴν περίεξ ὑπνώτ-
τουσαν φύσιν, ἐξουδενίζουσα βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον
διὰ τῆς μαγικῆς αὐτῆς αἴγλης τὰ τῆδε κάκεῖσε ἐπὶ τοῦ
γλαυκοῦ Οὐρανοῦ ὡς πάλλευκοι νῆσοι ἐν γαληναίᾳ λί-
μνῃ νεφύδρια.

Βαθεῖται κλιτύες ἄς σχηματίζουσιν ἀμφιλαφεῖς λόχμαι
βαυκαλίζονται ἔτι ὑπὸ τοῦ μονοτόνου κελαρύσματος τῶν
ἀργυρῶν ναμάτων ἅπερ εἰς ρύακας συγκροτούμενα δι-
αχέουσι τοῖς περίεξ ζώην καὶ ἐπαύξειν. Αἱ ὑψικάρηντοι
πεῦκαι, καὶ αἱ σταυροειδεῖς τοὺς κλάδους ἔχουσαι ἐλα-
ται πλήρεις δρόσου ἐκπέμπουσι μαρμαρυγὰς. Εἰς τὰς
πρώτας τοῦ Φοῖβου ἀκτῖνας οἶνει ἀποτελοῦσαι συστοι-
χίαν ἀδαμαντίνων στεμμάτων, ἡ εὐκαμπτος κόμαρος, ἡ
λιθανώδης κισσὸς καὶ ἡ βαθύχρους μυρσίνη, τὸ εὐστα-
λὲς τοῦτο τοῦ ἔρωτος σύμβολον, ἀποπνέουσιν εὐωδίαν
τερπνὴν καὶ διεγείρουσιν τὴν ἄμετρον τῶν πτηνῶν
χορείαν πρὸς ὕμνον τοῦ πλαστοουργοῦ, καὶ διάχουσιν
τῶν ἐρωτικῶν αὐτῶν αἰσθημάτων, καὶ ψάλλωσι τὰ ἄπειρα
καὶ ἀναρίθμητα τῆς φύσεως κάλλη, ἅπερ ἡ πρώτη τοῦ
ἀνθογενοῦς Μαΐου πρὸ αὐτῶν δαψιλῶς ἐκτυλίσσει. Ὁ ὀ-
νειροπόλος ναυδάτης ἐπὶ τοῦ ταχυπτέρου κέλητος ἐκ-

πλέων ἐν τῷ μαγικῷ τούτῳ κόλπῳ, καὶ ὑπὸ τῶν κατα-
φύτων λόφων καὶ πρασίνων κοιλάδων περιβαλλομένῳ ρί-
πτει ἐνεδὸς τὸ βλέμμα ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ ἀνελισσομέ-
νων εὐόσμων τοπέων ἐφ' ὧν ἡ καλαίσθητος φύσις ἐπε-
δαψιλεύσατο ὅ,τι ὥραῖον καὶ εὐῶδες καὶ ἡ τέχνη ἀμιλλω-
μένη ἀνέδειξεν ὅ,τι ἔρρυθμον καὶ καλλίτεχνον.

Ἡ δροσώδης καὶ ραδινὴ χλόη, ἡ πολύχρωμος τοῦ
λειμῶνος ὄψις διὰ τῆς τερψιθύμου καὶ μυροδόλου αὐ-
ρας προσκαλεῖ πᾶσαν ψυχὴν ζῶσαν, τὰ ἔντομα καὶ τὰ
πτηνὰ πρὸς γενικὴν χαρὰν καὶ ἀπόλαυσιν τῶν θελγῆτρων
αὐτῶν.

Ἐκεῖ παρὰ τὴν ποτὲ κρινόστρωτον ἡῖονα τῆς φα-
ληρικῆς ἀκτῆς δονεῖται μονήρης πλατύφυλλος καλαμῶν
καὶ ὁ ζέφυρος γλυκὺς καὶ ἡρεμὸς ἐμπνέει αὐτῷ θυμῆρες
καὶ ἄρρητον μινύρισμα ὑφ' ὃ τὸ ἐρωτύλον λευκάνθε-
μον ἐρωτᾷ ἐκείνην, μὲ ἀγαπᾷ ; ὅτε συγχρόνως ὑπὸ δρο-
σερὸν ἀμάραντον ἀνακύπτουσα κυανόχρους ἡ μυσσώτις
ψιθυρίζει ἔνδακρυς εἰς τὸ φλοιόβιον παρ' αὐτῇ κῦμα
»μὴ μὲ λησμόνει !»

Ὁ κόσμος ὅλος ἐξῆλθεν ἵνα θαυμάσῃ τὸν κόσμον αὐ-
τὸν τῶν θελγῆτρων τῆς φύσεως καὶ νὰ δρέψῃ τὰ ὡ-
ραιότερα καὶ εὐωδέστερα ἄνθη ἐκ τῆς ἀπεράντου ταύ-
της ἀνθοδέσμης τῆς ἐορτῆς τῶν ἀνθέων καὶ προσφέρῃ
ταῦτα εἰς πᾶσαν πεφιλημένην ὑπαρξίν εἰς ἔνδειξιν τῆς
ἀγάπης του.

Ἄλλ' ἐγὼ . . . μακρὰν τοῦ ἀνθῶνος τῆς μεγάλης ἐ-
ορτῆς Σας ἀπόβλητος καὶ ξένος καὶ ἀπονεκρωμένος ὡς
μνήματος σποδὸς, ὡς εἶπεν ἄλλοτε συμπαθὴς ἀλλὰ πά-
σχουσα σήμερον μοῖρα, τρέχω, πετῶ χάριν ὑμῶν εἰς τοὺς

αειθαλείς καὶ ἀφθίτους ἀνθῶνας τῶν γραμμάτων, καὶ ἐκ τῶν προτέρων βέβαιος ὦν ὅτι θέλω τύχει τῆς πλήρους καὶ εὐμενεστάτης παρ' ὑμῶν ὑποδοχῆς, προσφέρω ὑμῖν διὰ τοῦ «Ἀπόλλωνος» ὡς ἐν καλλιτεχνικῇ ἀνθοδόχῃ τὰ εὐωδέστερα καὶ τερπνότερα ἄνθη τῆς φιλολογίας, τῆς καλλιτεχνίας, τῆς ποιήσεως, τῆς ἐπιστήμης, τῆς Ἀνθοκομίας καὶ τῆς Μουσικῆς, τῶν περιγραφῶν καὶ τῶν περιηγήσεων, τῶν βιογραφιῶν καὶ τῆς ἱστορίας ἅπερ ἔσονται αἱ ἀρχαὶ καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς ἐπὶ τὰ πρόσω πορείας τοῦ «Ἀπόλλωνος».

Ἐν Πειραιεὶ 1 Μαΐου 1884.

Δ. Κ. ΣΑΚΕΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Τῷ ἐπ' ἀγαθαῖς ἐλπίσι

Προέδρῳ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως

Χ. Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ.

ΠΕΡΙ ΑΛΒΑΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕΛΕΤΗ

Ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῷ Φιλολογ. Συλλ. «Παρνασσός»

ὑπὸ

Σ. ΣΟΚΟΛΗ

(Ἰατρὸς)

Ἡ Ὑψηλὴ Πύλη, ὑπογράψασα τὴν Βερολίνειον συνθήκην, φυσικῶς ἐσκέφθη, πῶς ἀξιοπρεπέστερον καὶ διὰ τῆς πειθοῦς τῆς κοινῆς γνώμης νὰ μειώσῃ τὰς ἐπιστήμους ὑποχρεώσεις ἃς ἀνέλαβεν ὅπως παραχωρήσῃ εἰς ξένα κράτη ἐπαρχίας ἀνηκούσας καὶ κατεχομένας ὑπ' αὐτῆς.

Ἀπέναντι τῆς Αὐστρίας, ἥτις ἦτο μεγάλη δύναμις καὶ στρατιωτικῶς καλῶς συντεταγμένη, καὶ ἥτις εἶχε νὰ ἐκτελέσῃ ὀρισμένην καὶ ἀκριβῆ ἀποστολὴν προσδιορισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Βερολινείου συνεδρίου, ἡ ἐπίσημος Τουρκία ὑπέκυψεν, ἀλλ' οἱ πολυάριθμοι Μουσουλμανικοὶ πληθυσμοὶ Βοσνίας καὶ Ἑρζεγοβίνης, ἐξησχημένοι εἰς τὰ ὄπλα, καὶ εἰς ἡμιαγρίαν διατελοῦντες κατάστασιν, συνενωθέντες καὶ μετὰ τακτικοῦ Ὀθωμανικοῦ στρατοῦ ἀποστατήσαντος, ἀντετάχθησαν κατὰ τῶν Αὐστριακῶν, καὶ μετὰ κόπου πολλοῦ καὶ θυσίας ἀνθρώπων οὐκ ὀλίγων, ἠδυνήθησαν οἱ Αὐστριακοὶ στρατοὶ νὰ καταλάβωσι τὰς ἐν λόγῳ ἐπαρχίας.

Ἀναφέρω τὸ γεγονός, ὅπως ὑποδείξω, ὅτι ἂν ἡ Ὑψηλὴ Πύλη ἀντέστη κατὰ τῆς Αὐστρίας, ἕκαστος εἴτε πολιτικὸς εἴτε μὴ, ὀρίμως σκεπτόμενος ὤφειλε νὰ προῖδῃ, ποίαν διαγωγὴν ἤθελε τηρήσῃ ἡ Τουρκία ἀπέναντι τοῦ Μαυροβουνίου καὶ τῆς Ἑλλάδος, ὅπου δὲν ἦσαν ὀριστικαὶ μάλιστ' αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συνεδρίου.

Καὶ ὄντως κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1878, ὁ τότε Ἀββεδίν-μπέης Ντίνος, ὃν γνωρίζετε ἐκ τῶν ὑπ' ἐμῷ ἐκτεθέντων εἰς τὰ ἀφορῶντα τὸν Ἀλβανικὸν πληθυσμὸν Ἡπείρου, διατελὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρόεδρος τοῦ Χρηματιστηρίου, ἐπίτηδες παρὰ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης ἀπεστάλη εἰς Ἡπειρον, ὅχι ἐπισήμως, ἀνευ οὐδενὸς ὑπουργεύματος, ἀλλ' ὡς ἰδιώτης, ὅπως σχηματίσῃ καὶ δώσῃ ὑπαρξίν καὶ ζωὴν εἰς τὸν Ἀλβανικὸν Σύνδεσμον Ἡπείρου, ὅστις πράγματι περιωρίσθη μέχρι τοῦ Ἄψου, καὶ δῆθεν συνενουμένου μετὰ τοῦ Ἀλβανικοῦ Συνδέσμου πέραν τοῦ Ἄψου τῆς Ἀνω Ἀλβανίας, ὅστις ἐσχηματίσθη, ὅπως ἀντιταχθῇ κατὰ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Μαυροβουνίου.

Ἐξετάσαμεν ἤδη, ποία ἡ θέσις τῶν Μουσουλμάνων Ἀλβανῶν καὶ ἐλλήνων ἐν Ἡπείρῳ, ὅτε ὁ Ἀββεδίν-μπέης ἐφθασεν εἰς Ἡπειρον.

Τὸ δρᾶμα τὸ τραγικὸν τῆς κατοχῆς ὑπὸ τῶν Αὐστριακῶν στρατευμάτων τῆς Βοσνίας καὶ Ἑρζεγοβίνης ἐξετελεῖτο καὶ ἀνεπτύσσετο, ἐν αὐτῷ οἱ Μουσουλμάνοι Ἡπειρώται διεγίνωσκον τὴν ἀπόφασιν τῆς Πύλης τοῦ νὰ προβῇ εἰς τὰ ἔσχατα, καὶ ἐναντίον τῶν ὀρισθέντων καὶ ἀποφασισθέντων ἐν Βερολίνῳ, καὶ ἐνθυμηθῇτε ὅτι πρόκειται περὶ Μουσουλμάνων, ἐπιρρεασθέντων ὑπὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τινῶν μορφωμένων, καὶ πλείστων διαπρεφάντων, εἰς ἀνωτέρας πολιτικὰς, διοικητικὰς καὶ στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας, ἔχω δὲ πλήρη πεποίθησιν, ὡς καὶ ὑμεῖς θέλετε, νομίζω, πεισθῇ ἐκ μέρους τοῦ συνόλου τῆς διηγήσεώς μου, ὅτι ἂν ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἡπείρου μέχρις Ἄψου ἦτο δυνατόν νὰ μεταφερθῇ ἰδανικῶς ὡς κάτοικος Βοσνίας καὶ Ἑρζεγοβίνης, καὶ ἀντικαταστήσῃ τὸν ἐκεῖ εὐρισκόμενον, ἀγροῖκον, ἀμαθῆ καὶ φανατικὸν πληθυσμὸν, δὲν ἤθελον ἀκολουθήσῃ τὰ δεινὰ ἐκείνα τῆς ἀνωφελοῦς αἱματοχυσίας καὶ καταστροφῆς ἃτινα ἐπέφερεν ἡ κατοχὴ ὑπὸ τῶν Αὐστριακῶν.

Οἱ πρόκριτοι Μουσουλμάνοι τῆς Ἡπείρου ἐσκέφθησαν τότε, ὡς γνωρίζω ἐκ τῶν ἀρχικῶν πηγῶν, καὶ συνομιλήσαντες κατ' ἰδίαν μετ' ἐκάστην πηγὴν, ἐν συνομιλίᾳ ἱατροῦ πρὸς πελάτην του, ὡδὲ πως.

Ἡ Τουρκία εἶναι βέβαιον ὅτι κατέρρευσε μετὰ τὸν Γαλλικὸν πόλεμον, ἡ ὑπαρξὶς τῆς εἶναι ζήτημα χρόνου, τὸ καλῆτερον δι' ἡμᾶς, μοι ἔλεγον, ἦτον νὰ ἡξυράμεν τὴν τύχην μας τὸ ὀγληγορώτερον, ἀλλὰ αὐτὴ εἶναι ἀκόμη συντεταγμένη στρατιωτικῶς καλῶς, ἡ Ἑλλὰς πρὸς ἣν ἡ Εὐρώπη θέλει νὰ μᾶς παραχωρήσῃ, εἶναι διοικητικῶς καὶ στρατιωτικῶς εἰς πλήρη παραλυσίαν, πῶς δύναται νὰ μᾶς ὑποστηρίξῃ καὶ προστατεύσῃ ἐν ἀνάγκῃ; ὡς πρὸς τὴν Εὐρώπην αὐτὴ εἶναι διηρημένη.

Ἀλλὰ τὸ κυριώτερον ὅπερ μοι ἔλεγον, οἱ Ἀλβανοί, ἂν υποθέσωμεν ὅτι θέλει ἐκτελεσθῇ τὸ ὑπὸ τοῦ Βερολινείου Συνεδρίου ἀποφασισθὲν μέχρι Καλαμά, ἡμεῖς οἱ ἀπὸ τοῦ